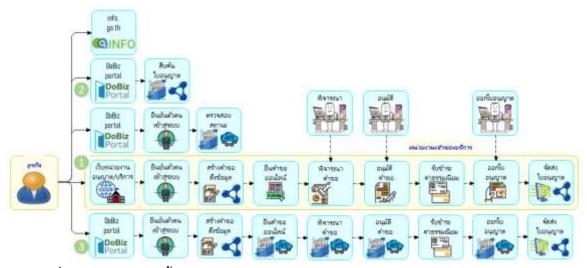
บทที่ 4

ความสามารถของระบบงาน เพื่อรองรับการให้บริการผู้ประกอบการ

ระบบดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจแบบครบวงจรนี้จะช่วยให้ธุรกิจ สามารถขอใบอนุญาตและบริการจากหน่วยงานของรัฐได้อ่านระบบดิจิทัลอย่างสะดวกรวดเร็ว ไม่ จำเป็นต้องเดินทางไปยังหน่วยงานต่างๆ เพื่อไปขออนุญาตและบริการนั้น ธุรกิจสามารถเข้ารับ บริการได้หลายช่องทางดิจิทัล เช่น การใช้บริการจากระบบดิจิทัลของหน่วยงานเจ้าของบริการ โดยตรง การเข้าใช้บริการจากระบบดิจิทัลกลาง DoBiz Portal เป็นต้น ระบบคอมพิวเตอร์สามารถ รับส่งข้อมูลที่เกี่ยวกับการให้บริการระหว่างหน่วยงานกันได้ด้วยเทคโนโลยี Linked Data 🛂 และ เข้าใจความหมายเอกสารได้อย่างอัตโนมัติ

ภาพที่ 4-1 แสดงแผนผังขั้นตอนการให้บริการผ่านระบบดิจิทัลอำนวยความสะดวกในการ ประกอบธุรกิจ ผู้ใช้ที่เป็นธุรกิจสามารถขอใบอนุญาตและบริการได้หลายช่องทาง อาทิเช่น เข้าใช้บริการ โดยตรงจากหน่วยงานเจ้าของบริการ ค้นหาข้อมูลการให้บริการของหน่วยงานได้ที่ศูนย์บริการข้อมูล (info.go.th) สามารถสืบค้นบริการได้จากระบบกลางเพียงจุดเดียว สามารถขอใช้บริการได้จากระบบ ดิจิทัลกลาง (DoBiz portal)

ภาพที่ 4-1 แผนผังแสดงขั้นตอนการขอใบอนุญาตและบริการผ่านระบบดิจิทัลอำนวยความสะดวก

ในกรณีที่ธุรกิจขอใบอนุญาตและบริการจากหน่วยงานเจ้าของบริการโดยตรงจาก เข้าเว็บไซต์ของหน่วยงาน กระบวนการจะเป็นดังนี้

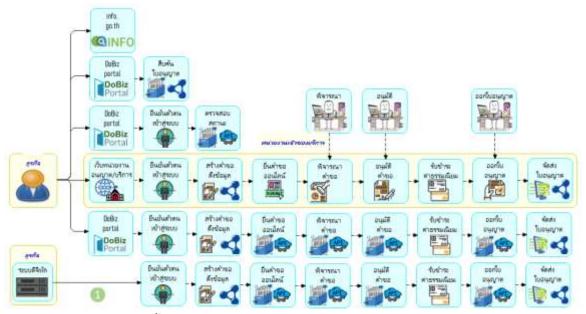
- 1) ตรวจสอบยืนยันตัวตน
- 2) ทำการสร้างคำขอเพื่อเตรียมยื่นคำขอ
  - a. กรณีจำเป็นต้องเอาใบอนุญาตที่ออกโดยหน่วยงานอื่นมาเป็นหลักฐานประกอบ ระบบดิจิทัลก็จะมีการดึงข้อมูลระหว่างหน่วยงานกันโดยอัตโนมัติ โดยใช้เทคโนโลยี Linked Data *
- 3) เมื่อสร้างคำขอเสร็จแล้วจึงยื่นคำขอ
- 4) หลังจากนั้นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานซึ่งรอใบคำขอก็จะทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของ เอกสาร ความครบถ้วนถูกต้อง
- 5) เมื่อตรวจเอกสารครบถ้วนถูกต้องดีแล้วจึงเดินไปสู่การอนุมัติออกใบอนุญาต
- 6) ทำการรับชำระค่าธรรมเนียม
- 7) ออกใบอนุญาตและจัดส่งใบอนุญาต

ธุรกิจไม่จำเป็นต้องเข้าใช้บริการโดยตรงที่หน่วยงานเจ้าของเท่านั้น *สามารถเข้าใช้บริการผ่าน* ระบบดิจิทัลอำนวยความสะดวกกลาง (DoBiz Portal) โดยสามารถดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- 1) สืบค้นใบอนุญาต
- ตรวจสอบสถานะการขออนุญาต ผ่านระบบดิจิทัลกลางได้ โดยระบบกลางจะเชื่อมโยงไปยัง หน่วยงานเจ้าของใบอนุญาตและปฏิบัติร่วมกันในการรับส่งข้อมูลที่จำเป็นโดยใช้เทคโนโลยี Linked Data ⁴ เพื่อตอบสนองความต้องการของธุรกิจผู้ใช้งาน อาจเป็นการตรวจสอบ ใบอนุญาตจำนวนหลายหน่วยงานพร้อมกัน เป็นต้น
- 3) อำนวยความสะดวกในการใช้ระบบกลางในการตรวจสอบยืนยันตัวตน สร้างคำขอ ยื่นคำขอ จนกระทั่งถึงออกใบอนุญาต โดยเบื้องหลังการทำงานระบบดิจิทัลกลางจะทำหน้าที่เป็น ตัวกลางส่งใบคำขอไปยังหน่วยงานเจ้าของผ่านช่อง API หรือ Application Program Interface โดยจะใช้ระบบแคตตาล็อกในการค้นหาจุดบริการ API และเรียกใช้บริการของ หน่วยงานเจ้าของ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐาน อนุมัติและออกใบอนุญาต ยังเป็น หน่วยงานเจ้าของอยู่ดี

นอกจากการขอใบอนุญาตและบริการโดยผ่านเว็บเบราว์เซอร์แล้ว กรณีที่เป็นธุรกิจขนาด ใหญ่หน่อยอาจมีระบบดิจิทัลภายในของตัวเอง ยังสามารถเข้าใช้บริการผ่านระบบ คอมพิวเตอร์โดยตรงได้อีกด้วย โดยเฉพาะธุรกิจที่มีความจำเป็นต้องใช้ขออนุญาตและบริการใน ปริมาณมาก ดังแสดงในภาพที่4-2ต่อไปนี้

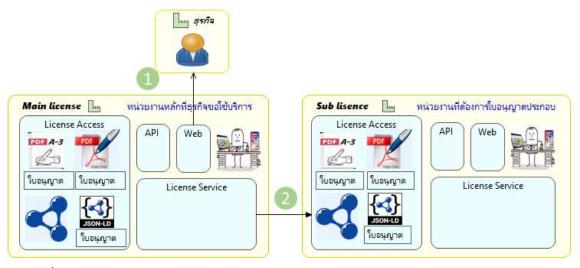
ภาพที่ 4-2 แผนผังแสดงขั้นตอนการขอใบอนุญาตและบริการ กรณีที่ธุรกิจมีระบบดิจิทัลที่สามารถ ปฏิบัติการร่วมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยตรงกับหน่วยงานเจ้าของ

ในกรณีนี้ระบบดิจิทัลของธุรกิจจะสามารถเข้ายืนยันตัวตนผ่านระบบตรวจสอบยืนยันตัวตน และสามารถดำเนินการบางขั้นตอนได้อย่างอัตโนมัติ แน่นอนว่าเงื่อนไขการให้บริการขึ้นอยู่กับ กฎระเบียบและกติกาที่หน่วยงานได้วางไว้ว่าจะสามารถให้บริการในรูปแบบอัตโนมัติได้มากเพียงใด เช่น ถ้าเป็นบริการต่ออายุใบอนุญาต หรือ ตรวจสอบสถานะการให้บริการ หน่วยงานอาจอนุญาตให้ ระบบดิจิทัลของหน่วยงานได้อย่างอัตโนมัติ

การให้บริการโดยหน่วยงานโดยรับส่งข้อมูลระหว่างหน่วยงาน

หน่วยงานมีระบบดิจิทัลให้บริการของตนเอง เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นโดยมาตรฐานการเชื่อมโยง ใบอนุญาต คำขอ และเอกสารอื่นๆ สามารถรับส่งระหว่างหน่วยงานได้อย่างอัตโนมัติ โดยใช้รูปแบบ มาตรฐาน IID (Identifiable Interoperable Document)

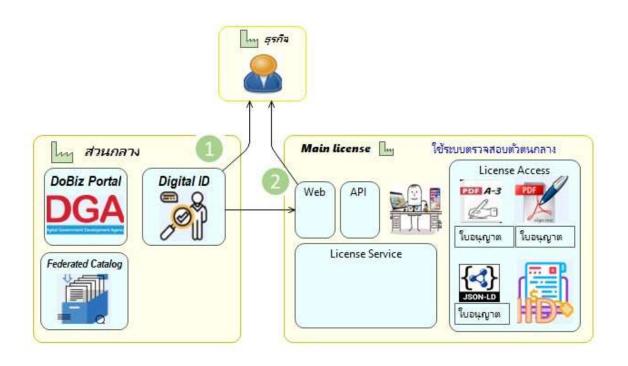
ภาพที่ 4-3 สถาปัตยกรรมของระบบดิจิทัลประชาชนเข้าใช้บริการผ่านคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟน

ภาพที่ 4-3 แสดงสถาปัตยกรรมของระบบดิจิทัล ประชาชนและผู้ประกอบธุรกิจเข้าใช้บริการผ่าน คอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟน จุดให้บริการอาจเป็นหน่วยงานเจ้าของบริการ หรือ จุดให้บริการ DoBiz Portal และระบบต่างๆ สามารถรับส่งเอกสารระหว่างกันได้โดยใช้มาตรฐานกลางและเทคโนโลยี Linked Data

การให้บริการระบบตรวจสอบยืนยันตัวตนร่วมกัน หน่วยงานไม่มีระบบยืนยันตัวตนของตนเอง

หน่วยงานมีระบบดิจิทัลในลักษณะให้บริการของตนเอง จำเป็นต้องตรวจสอบยืนยันตัวตนก่อน อนุญาตให้เข้าใช้บริการ หน่วยงานควรใช้ระบบตรวจสอบยืนยันตัวตนของส่วนกลาง เพื่อให้ประชาชนที่ ประกอบธุรกิจไม่ต้องจำรหัสผ่านหลายชุด หรือต้องสมัครเข้าใช้บริการหลายที่ซึ่งเป็นภาระอย่างมากต่อ ประชาชนและธุรกิจ นอกจากนี้การใช้ระบบตรวจสอบยืนยันตัวตนกลาง ยังทำให้หน่วยงานลดค่าใช้จ่ายใน การพัฒนาและบำรุงรักษาระบบดิจิทัลของตน ดังแสดงสถาปัตยกรรมของระบบดังภาพที่ 4-4

ภาพที่ 4-4 หน่วยงานใช้ระบบตรวจสอบยืนยันตัวตนร่วมกัน

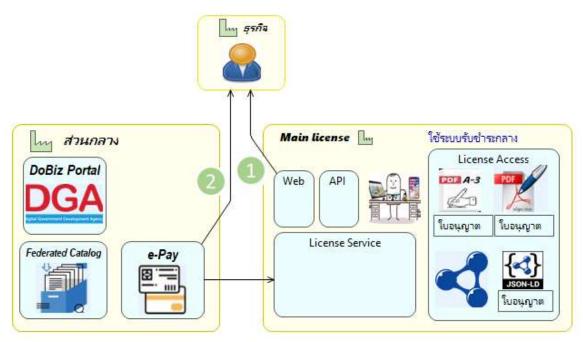
รูปแบบนี้ระบบดิจิทัลหน่วยงานไม่จำเป็นต้องมีระบบยืนยันตัวตนของตนเอง สามารถใช้ระบบ ตรวจสอบยืนยันตัวตนกลาง ทำให้ประชาชนไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ตัวตนกับหน่วยงานหลายแห่ง ลดภาระ การใช้บริการของประชาชน ภาพที่ 4-4 แสดงสถาปัตยกรรมของระบบดิจิทัล ประชาชนเข้าใช้บริการผ่าน คอมพิวเตอร์หรือสมาร์ทโฟน จุดให้บริการอาจเป็นหน่วยงานเจ้าของบริการ หรือ จุดให้บริการ DoBiz Portal และระบบต่างๆ สามารถรับส่งเอกสารระหว่างกันได้โดยใช้มาตรฐานกลางที่กำหนดขึ้น และ เทคโนโลยีเชื่อมโยงข้อมูล Linked Data

มีกลไกการกำกับดูแลให้เกิดการเชื่อมโยงได้จริง (Interoperability Government) และมีกลไก การสนับสนุนที่เหมาะสมเพื่อหน่วยงานที่มีความพร้อมแตกต่างกันสามารถให้บริการด้วยมาตรฐานเดียวกัน

การให้บริการด้วยระบบรับชำระค่าธรรมเนียมร่วมกัน หน่วยงานไม่ต้องมีระบบรับชำระของตน

หน่วยงานมีระบบดิจิทัลให้บริการของตนเอง เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นโดยมาตรฐานการเชื่อมโยง ใบอนุญาต คำขอ และเอกสารอื่นๆ สามารถรับส่งระหว่างหน่วยงานได้อย่างอัตโนมัติ โดยใช้ รูปแบบ มาตรฐาน IID (Identifiable Interoperable Document) โดยใช้เทคโนโลยีการเชื่อมโยงข้อมูล Linked Data 🛂 และมีการใช้ระบบรับชำระค่าธรรมกลาง

ภาพที่ 4-5 การรับชำระค่าธรรมเนียมผ่านทางระบบรับชำระกลาง

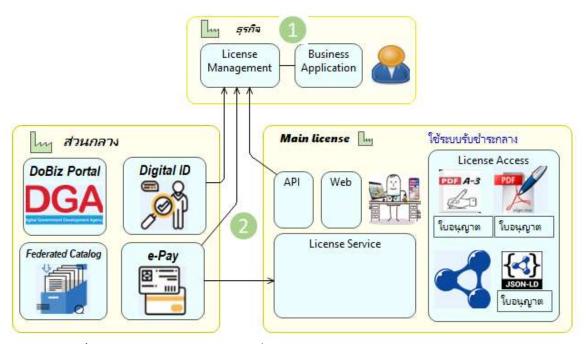
ภาพที่ 4-5 แสดงสถาปัตยกรรมของระบบดิจิทัล ประชาชนเข้าใช้บริการผ่านคอมพิวเตอร์หรือ สมาร์ทโฟน จุดให้บริการอาจเป็นหน่วยงานเจ้าของบริการ หรือ จุดให้บริการ DoBiz Portal และระบบ ต่างๆ สามารถรับส่งเอกสารระหว่างกันได้โดยใช้มาตรฐานกลางที่กำหนดขึ้น (DoBiz.Std) เมื่อถึงขั้นตอน การรับชำระค่าธรรมเนียม มีการใช้ระบบกลาง ทำให้หน่วยงานไม่จำเป็นต้องมีระบบรับชำระของตนเอง เป็นการประหยัดงบประมาณการพัฒนา ลดภาระในการเรียนรู้ระบบชำระที่หลากหลาย และมีระบบรับ ชำระที่มีมาตรฐานสูง

มีกลไกการกำกับดูแลให้เกิดการเชื่อมโยงได้จริง (Interoperability Government) และมีกลไก การสนับสนุนที่เหมาะสมเพื่อหน่วยงานที่มีความพร้อมแตกต่างกันสามารถให้บริการด้วยมาตรฐานเดียวกัน

ผู้ประกอบการ/ธุรกิจ มีซอฟต์แวร์ที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานและใช้บริการได้อัตโนมัติ

รูปแบบนี้เหมาะสำหรับผู้ประกอบการ/ธุรกิจที่มีซอฟต์แวร์ของตนเองและจำเป็นต้องใช้บริการรัฐ ปริมาณมาก ต้องการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้บริการภาครัฐ กรณีนี้ก็เช่นกันหน่วยงานมีระบบดิจิทัล ให้บริการของตนเอง เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นโดยมาตรฐานการเชื่อมโยงใบอนุญาต คำขอ และเอกสาร อื่นๆ สามารถรับส่งระหว่างหน่วยงานได้อย่างอัตโนมัติ โดยใช้ รูปแบบมาตรฐาน IID (Identifiable Interoperable Document)

ภาพที่ 4-6 ผู้ประกอบธุรกิจสามารถเชื่อมโยงเข้าใช้บริการกับระบบดิจิทัลของหน่วยงาน

ภาพที่ 4-6 แสดงสถาปัตยกรรมของระบบดิจิทัล ซอฟต์แวร์ของผู้ประกอบธุรกิจสามารถเชื่อมโยง เข้าใช้บริการกับระบบดิจิทัลของหน่วยงาน โดยการเชื่อมโยงจะเป็นระบบ API Service ที่ถูกกำหนด มาตรฐานไว้ จุดให้บริการอาจเป็นหน่วยงานเจ้าของบริการ หรือ จุดให้บริการ DoBiz Portal และระบบ ต่างๆ สามารถรับส่งเอกสารระหว่างกันได้โดยใช้มาตรฐานกลางที่กำหนดขึ้น

เหมือนกับการให้บริการรูปแบบอื่น คือมีกลไกการกำกับดูแลให้เกิดการเชื่อมโยงได้จริง (Interoperability Government) และมีกลไกการสนับสนุนที่เหมาะสมเพื่อหน่วยงานที่มีความพร้อม แตกต่างกันสามารถให้บริการด้วยมาตรฐานเดียวกัน

